

עירובין מג: (ש 9 מהסוף) עד מה. (המשנה הראשונה)

ביאורי מושגים
אורים ותומים - בתוך החושן שלבש הכהן הגדול היה קלף שעליו היה רשום השם המפורש. הקלף היה נקרא 'אורים ותומים'. השאלות שהיה מותר לשאול את האורים והתומים הם רק שאלות בהנהגת הציבור. אבל שאלות הלכתיות אסור היה לשאול את האורים והתומים, ששאלות אלו היו מסורות לסנהדרין בלבד.

חכמים ור"א נחלקו במחלוקת עקרונית:
האם מותר להוסיף תוספת ארעית לבניין (חכמים התירו ור"א אסר).

גם חכמים שהתירו תוספת ארעית, אסרו לבנות מבנה ארעי חדש.

הדופן השלישית של הסוכה נחשבת מחיצה חדשה (בלעדיה אין כאן מבנה) הרביעית נחשבת תוספת מחיצה (כיוון שגם בלעדיה יש מבנה).

'טריק' זה של זימון אנשים למקום מסוים בלי שהם ידעו את המטרה האמיתית ניתן לעשות רק פעם אחת בפעמים הבאות האדם כבר יודע למה הוא שם.

בניית מחיצה ארעית בשבת

תוספת מחיצה ארעית:
ר' אליעזר: אסור לבנותה.
חכמים: מותר לבנותה.

מחיצה ארעית חדשה:
כלים, בהמה, ואדם המודע לכך שהוא בונה מחיצה - אסור.
אדם שאינו מודע לכך שהוא בונה מחיצה - מותר.

ברייתא

שימוש בבהמה כדופן:

ר' מאיר: אסור - חוששים שהיא תברח.
ר' יהודה: מותר - לא חוששים שתברח.

המעשה בנחמיה בן רב חנילאי:

נחמיה יצא מתחום שבת תוך כדי לימודו.

רב נחמן רבו עשה לו מחיצה של בני אדם עד מרחק של 2 אמות מהתחום. משם כבר יכל נחמיה להכנס בחזרה לתחום.

רב נחמן התבסס על שיטתו של ר' אליעזר
ר"א: אדם שיצא מתחום השבת אבל התחום עדיין נמצא בתוך 4 אמותיו - מותר לו לחזור לתחומו הישן.

ר' אליעזר סבר שארבע אמותיו של האדם נמדדות כשהוא באמצעם ולכן יש לו שתי אמות לכל כיוון.

משנה

- 1. מי שיצא לצורך מצוה ונודע לו שאין כבר צורך: יש לו 2000 אמה לכל כיוון.
- 2. ואם לא יצא עדיין מתחומו: יש לו את תחומו הישן.

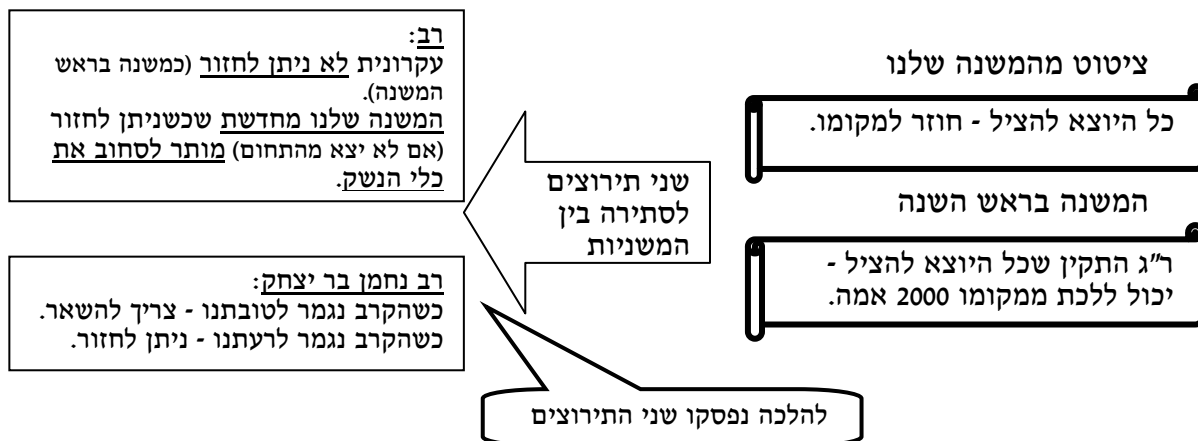
מהו המקרה שמופיע בסעיף 2:

רבה: עדיין לא יצא מתחום השבת החידוש של המשנה הוא שאין אומרים שאיבד את תחומו הישן (ולכן לא מונים את 2000 אמה מהמקום שבו הוא נמצא אלא מביתו).

רב שימי ב"ח: יצא מתחום שבת עד מרחק של 2000 אמה, החידוש של המשנה הוא שהוא יכול ללכת עד 2000 אמה ולחזור לתחומו הישן.

ישנם שני מקרים שבהם מודה רבה שיש תחום שבת מורחב:
1. מערה בעלת שני פתחים שהמרחק בין הפתחים קטן מ-4000 אמה. (לכל פתח יש 200 אמה לכל צד. סה"כ כמעט 8000 אמה).
2. אדם שיצא 2 אמות מתחום שבת. 4 האמות שמסביבו מחברים אותו לתחום השבת שלו.

המחלוקת בין רבה לרשב"ח:
האם ייתכן שלאדם יהיה תחום שבת מורחב, המורכב משני תחומים שיש ביניהם חפיפה.

מתי מחללים שבת כדי להציל עיר במצור

עיר במרכז הארץ - צרו עליה בשביל ממון - לא מחללים עליה את השבת.
צרו עליה בשביל נפשות - מחללים עליה את השבת.

עיר ספר - בכל מקרה מחללים עליה את השבת.